

REFERAT

Referat af 3. ordinære møde i Kommunernes It-Arkitekturråd

Mødet blev afholdt i KL, onsdag den 12. september 2012, kl. 9.30 – 14.30.

Den 12. september 2012

Jnr 01.04.10 P35
Sagsid 000243464

Ref NSS
nss@kl.dk
Dir 3370

Fremmøde.....	2
Referat.....	3
1. Velkomst og godkendelse af referat	3
2. Godkendelse af høringsversion af arkitekturprincipper	3
3. Status for KL's arbejde med udbredelse af rammearkitektur til fagområderne "Beskæftigelse" og "Sundhed"	4
4. Status for arbejdet med rammearkitekturdokumenter og koblingen til de kørende projekter i KOMBIT's udbudsplan	5
5. Orientering fra KOMBIT om serviceplatformen.....	6
6. Status for projekt "Forretningskrav" i KOMBIT	7
7. Afrapportering fra arbejdsgruppen for realisering af gevinster med OIO-standarderne for Sag- og Dokument	8
8. Fællesoffentlige initiativer, herunder opsamling på økonomiaftalen ift. arkitekturrådet og status på 9.4 i Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi.....	8
9. Case fra realisering af rammearkitekturen: Beskedfordeler	9

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/100

Fremmøde

Tilstedeværende:

Allan Bager, Odense Kommune (formand)
Henrik Brix, Favrskov Kommune
Jørgen Kristensen Rasch, Egedal Kommune
Kjeld Lauritsen, Aarhus Kommune
Ghita Thiesen, KL
Peter Egelund, KOMBIT
Pia Færch, KL

Afbud:

Marianne Rasmussen, Fredericia Kommune
Jesper Hammerich Lux, Københavns Kommune
Ralf Klitgaard, KL (Tilforordnet)

Oplæg:

Peter Thrane, KL
Poul Erik Kristensen, KL
Brian Siggaard, KL
Erik Helweg-Larsen, KL
Peter Egelund, KOMBIT (på vegne af Morten Hass, KOMBIT)
Michel Jacob Sassene, KOMBIT
Mette Kurland, KOMBIT
Nikolaj Skovmann Malkov, KL
Rasmus Halkjær Iversen, KOMBIT

Referent:

Heidi Christiansen, KL

Referat

1. Velkomst og godkendelse af referat

Referatet blev godkendt uden indholdsmæssige kommentarer. It-Arkitekturrådet besluttede, efter en kortere drøftelse, at referater fremover bør være en smule kortere og mindre detaljerede. Indholdet må dog ikke blive indforstået, da referatet skal bruges som kommunikationsredskab.

2. Godkendelse af høringsversion af arkitekturprincipper

It-Arkitekturrådet gav accept til at sende principperne i offentlig høring, efter at sekretariatet retter papiret til, på baggrund af dagens drøftelser. Materialet forelægges forretningsudvalget til en sidste skriftlig høring, inden det er klar til at blive sendt i offentlig høring.

It-Arkitekturrådet bakkede op om arbejdsgruppens arbejde. Rådet påpegede dog, at de 5 arkitekturmål, der bliver henvist til i bilagsmaterialet, ikke helt er i overensstemmelse med de 5 arkitekturmål, der er formuleret i den fælleskommunale digitaliseringsstrategi. Der var dog også enighed om, at de oprindelige mål kunne have gavn af en omformulering som den, der blev præsenteret i principdokumentet. Det blev aftalt, at de oprindelige beskrivelser fastholdes og indføres i principdokumentet, men at der tillades en fortolkning af hensigten med målene, som ligeledes beskrives i dokumentet.

It-Arkitekturrådet støtter op om, at arbejdsgruppen eller KL's sekretariat går videre med at beskrive de interne sammenhænge mellem principperne samt sammenhænge på tværs af mål.

It-Arkitekturrådet efterlyste en vejledning til brugen af principperne, herunder en mere tydelig vægtning af målene. Nogle principper har karakter af en regel, mens andre har mere karakter af en guideline. KL's sekretariat indarbejder en vejledning til kommunerne i principdokumentet.

It-Arkitekturrådet påpegede, at det er vigtigt hurtigt at komme ud med værktøjer som principperne og standardkravspecifikationen, således at kommunerne har noget konkret at foretage indkøb ud fra. Endvidere blev der peget på, at der ikke er tale om evigtgyldige principper, og at der derfor må påregnes ressourcer til at revurdere og vedligeholde dokumentet de kommende år.

Der blev trukket en klar linje fra de nu næsten færdige principper til arkitekturrapporten, som rådet tidligere har besluttet at afprøve i praksis. Rådet opfordrer kraftigt til, at arkitekturrapporten nu for alvor bliver taget i brug, hvilket Peter Egelund bekræftede ville ske meget hurtigt, så der ligger konkrete rapporter klar til brug for mødet i november 2012, fra en række af projekterne i KOMBIT's udbudsplan.

3. Status for KL's arbejde med udbredelse af rammearkitektur til fagområderne "Beskæftigelse" og "Sundhed"

a) Beskæftigelse

Brian Siggard, KL fortalte, at beskæftigelsesområdet er et af de meget it-tunge fagområder, som kalder på stor opmærksomhed i KL ift. rammearkitekturen. Projektet er pt. i gang med at tegne landkortet over, hvilke objekter, der findes på beskæftigelsesområdet. Projektet oplever, at deres arbejde spiller rigtigt godt sammen med det arbejde, der foregår ifm. Rammearkitektur for udbud af monopolsystemerne. Brian kunne ligeledes oplyse, at man i projektet fik meget positive reaktioner på rammearkitekturarbejdet fra samarbejdspartnere i staten, herunder i særdeleshed Arbejdsmarkedsstyrelsen.

It-Arkitekturrådet støttede op om at indstationere en kommunal medarbejder fra fx Københavns Kommune i projektet for at trække på kommunal viden og erfaringer.

It-Arkitekturrådet efterlyste dialog med flere leverandører, evt. som en indledende aktivitet, der skal skabe opmærksomhed. Rådet accepterede dog projektets vurdering af, at man gerne vil være længere med projektet, inden flere leverandører inddrages.

b) Sundhed

Poul Erik Kristensen, KL fortalte, at der ligger en del udfordringer i at kommunerne kan sætte sit eget præg på udviklingen inden for sundhedsområdet. For eksempel har kommunerne med hensyn til udveksling af data, sikkerhed og medarbejderidentifikation nogen tid løbet efter statens krav, uden mulighed for at tilgodese kommunernes særlige behov. På fagområdet er man nu, i dialog med NSI, ved at lave et blueprint for bl.a. sikkerhed og brugerstyring for, hvordan det fælles medicinkort kan fungere bedst muligt.

Det blev aftalt, at Poul Erik Kristensen senere på året kommer med et udspil til en videre proces for at inddrage It-Arkitekturrådet i arbejdet med blueprint, telemedicin, datadeling mellem f.eks. kommunale og regionale – og indbyrdes mellem kommunale fagsystemer..

Projektets analyser viser, at mange forretningsservices på sundhedsområdet er oplagte til genbrug. Udfordringen ligger i, at de sektorer, der ejer dem, kun har blik for eget domæne, og ikke evner at se på tværs, oplyste Erik Helweg-Larsen, KL.

Projektet lagde op til en ny forretningsservice, "Evidens", der kan udbredes til andre fagområder til at indfange og anvende oplysninger om, hvad der virker og ikke virker. It-Arkitekturrådet påpegede, at en sådan forretningsservice er en god idé, men at det er vigtigt at skelne mellem evidens versus mønstre for, hvad der kan betale sig, når det omhandler andre fagområder end sundhed.

Endvidere kom man i drøftelsen ind på fordelene ved at få et samarbejde op at stå med KKR's digitaliseringsnetværk, hvilket Ghita Thiesen vil gå videre med i KL.

It-Arkitekturrådet bakkede op om et forslag til at styrke KL's arbejde med rammearkitektur på sundhedsområdet ved at indstationere en kommunal arkitekt i en periode og også gerne nedsætte en arbejdsgruppe under netværket med fokus på Social- og sundhedsområdet.

4. Status for arbejdet med rammearkitekturdokumenter og koblingen til de kørende projekter i KOMBIT's udbudsplan

Peter Egelund, KOMBIT fortalte, at scopedokumenterne nu har været i høring hos leverandører, kommuner og samarbejdspartnere. KOMBIT er pt. ved at sammenskrive de sidste høringssvar. Dokumenterne er blevet modtaget godt af alle parter, der mener, det er den rigtige retning at gå. Der er kommet rigtig gode reviewkommentarer fra alle. Kommunernes mest kritiske kommentarer gik på udmøntning af nye og eksisterende standarder, hvordan de skal bruge dokumenterne samt hvem, der skal betale.

Han fortalte ligeledes, at ATP, efter samarbejde med KOMBIT, har lavet en hensigtserklæring om at genbruge rammearkitekturens komponenter og kun udvikle nye, såfremt der ikke findes en i forvejen.

It-Arkitekturrådet glæder sig over den positive modtagelse af rammearkitekturarbejdet. Rådet ser dog et behov for at kommunikere yderligere om rammearkitekturen samt den værdi, den skaber på de forskellige udviklingsstadier.

Ghita Thiesen oplyste i den forbindelse, at KL på opfordring fra Odense Kommune har købt domænet rammearkitektur.dk og rammearkitektur.org til brug for kommunikation om rammearkitekturen. Produkterne på siden kan f.eks. være en drejebog, som kommunerne kan bruge, når de går i udbud for at anskaffe nye digitale løsninger og konkrete anvisninger til "den kloge as-is" beslutning.

It-Arkitekturrådet påpegede, at handlingsplanens 1-årsrapportering er en oplagt mulighed for at kommunikere de positive resultater i projekterne vedr. rammearkitekturen.

It-Arkitekturrådet understregede, at der løbende er behov for at kommunikere om rammearkitekturen ad alle tænkelige kanaler, samt at der er masser af anledninger i form af både indlæg for forskellige events, presse samt officielle KL og KOMBIT-kanaler.

For at sikre, at der afsættes ressourcer til at arbejde med kommunikationen, besluttede It-Arkitekturrådet, at forretningsudvalget nedsætter en arbejdsgruppe, der skal arbejde med forslag til kommunikation om rammearkitekturen i forhold til forskellige målgrupper. Det blev flere gange nævnt, at en

måde at forklare rammearkitekturen på er, at det gør det legitimt og praktisk muligt for kommuner at ”stjæle” fra hinanden for derved at få bedre og billigere it. I et vist omfang kan det være relevant at hente ekstern ekspertise ind til at lave en struktur og strategi for rammearkitektur.dk.

Konkret blev der nævnt et par kommende anledninger, som kan udnyttes til at kommunikere mundtligt om arkitekturrådet og rammearkitekturen, herunder KIT@s årsmøde og Digitaliseringsmessen i september 2012 og Dansk IT’s konference i november 2012.

It-Arkitekturrådet diskuterede, hvordan kommunerne bedst kunne hjælpes til at få værdi af rammearkitekturen. Rådet drøftede muligheden for at tilbyde en certificering af it-løsninger ift. rammearkitekturen, eller at der stilles en mulighed til rådighed for leverandørerne, for at de kan teste, hvorvidt deres løsninger fungerer i samspil med rammearkitekturens komponenter – fx en referenceimplementering. Der var enighed om, at en egentlig certificering af produkter ikke er den bedste vej at gå, da det vil være særdeles ressourcekrævende, svært at kontrollere og ansvarspådragende. En variation kunne være at tilbyde redskaber til ”selv-certificering” på baggrund af en række punkter, som leverandørerne kan teste sig selv op imod. Nikolaj Skovmann Malkov, KL oplyste, at man i Holland har implementeret sådan en løsning. Peter Egelund oplyste, at KOMBIT ville overveje sagen på baggrund af rådets drøftelse, og fremhævede projekterne om Kontantydelse og SAPA som eksempler på, hvordan rammearkitekturen og standarderne udmøntes konkret, og hvordan den samlede, overordnede business case for rammearkitekturen derved påvirkes positivt.

5. Orientering fra KOMBIT om serviceplatformen

Michel Jacob Sassene, KOMBIT fremlagde kort idéen bag serviceplatformen, status for projektet samt planen for det videre forløb.

Peter Egelund oplyste supplerende, at der efter udbud er fundet leverandører til serviceplatformen. Systematic er leverandør, med TDC Hosting som underleverandør på driften.

It-Arkitekturrådet støttede op om projektet, men havde enkelte kommentarer.

It-Arkitekturrådet pointerede, at det er vigtigt at overveje prismodellerne involveret i serviceplatformen, idet business casen afhænger af, at mange bruger den, mens der samtidig er et incitament til ikke at bruge servicen, idet den er forbrugsafregnet. Michel var enig og bemærkede, at et styrende princip for at investere i de mere omkostningstunge integrationer er, at data derved kan leveres billigere end i dag eller at kvaliteten løftes, fx i form af forbedrede service levels eller overholdelse af standarder ved udstilling af data, mv.

It-Arkitekturrådet påpeger, at flere leverandører udbyder en lignende service. Michel var delvist enig og bemærkede, at serviceplatformen adskiller sig fra andre platforme ved at fokusere på kommunale data, at den alene skal være omkostningsdækket samt at den leverer en mere fleksibel proces i forhold til adgang til data.

It-Arkitekturrådet påpeger, at standardkravspecifikationen bør inddrage et segment, der tager højde for, at fagsystemer ikke skal tage ansvar for svartider og opetider, der afhænger af serviceplatformen. Michel var enig og bemærkede, at det også var sådan i dag uden serviceplatformen.

It-Arkitekturrådet udviser bekymring for, hvordan kommunerne hver især kan påvirke hvilke aftaler, der indgås, da de ikke på alle områder har samme behov. I den forbindelse efterlyser rådet en konkretisering af governancestrukturen, der skal sikre kommunernes indflydelse på den fremadrettede retning, som serviceplatformen skal udvikle sig.

It-Arkitekturrådet efterlyser tilstrækkelig dialog med kommunerne til at sikre, at data beriges i en sådan grad at de er værdiskabende for kommunerne, og dermed adskiller sig positivt fra de eksisterende løsninger.

It-Arkitekturrådet støtter op om, at serviceplatformen ikke bare er en distributionsservice, men ligeledes skal være i stand til at berige data, således at berigede data ikke nødvendigvis skal købes hos en leverandør. It-Arkitekturrådet rådede endvidere KOMBIT til at være særligt opmærksomme på at undgå flaskehalse, som kan opstå i praktisk brug af serviceplatformen.

6. Status for projekt ”Forretningskrav” i KOMBIT

Projektet er pt. i gang med en foranalyse, der identificerer, hvad der er vigtigst i forhold til at stille forretningskrav. Der er særligt fokus på governance i form af regelfortolkning samt set-up’et omkring overvågning og vedligehold af regler. Projektet vil levere anbefalinger eller scenarier for, hvordan vedligeholdelsesopgaven håndteres bedst, herunder organiseringen af ansvar og opgaver.

It-Arkitekturrådet spurgte til sammenhængen til arbejdsgangsbanken, og det blev gjort klart, at arbejdsgangsbanken i sin nuværende form rent teknisk og indholdsmæssigt ikke er egnet som udgangspunkt for forretningskravprojektet. Arbejdsgangsbankprojektet overvejer aktuelt sammenhængen med forretningskravprojektet, idet den toårige prøveperiode for gratis adgang udløber i år.

It-Arkitekturrådet peger på, at KL’s faglige netværk kan være de bedst egnede ansvarlige for lovvedligehold på kommunernes vegne. Rådet støtter op

om at tage udgangspunkt i allerede eksisterende arbejdsgrupper, netværk o.lign., samt at governance bør forankres blandt de systemansvarlige indenfor fagområderne. It-Arkitekturrådet lægger stor vægt på, at governancemodellen bliver leverandøruafhængig, med kommunerne som ejere. Dele af selve vedligeholdelsesopgaven kan muligvis godt varetages af markedet, men selve ejerskabet til viden om kommunernes forretning skal ikke monopoliseres eller spredes til mange forskellige.

7. Afrapportering fra arbejdsgruppen for realisering af gevinster med OIO-standarderne for Sag- og Dokument

Nikolaj Skovmann Malkov og Erik Helweg-Larsen fortalte, at arbejdsgruppen har været rundt i hjemkommunerne i arbejdsgruppen for indgående drøftelse af specifikationen. Der blev taget rigtigt godt imod dokumentet. Leverandører har ligeledes været positive overfor specifikationen.

Næste skridt er at teste specifikationen i praksis, ved at få leverandører til at bygge agenter og sætte en simpel beskedfordeler op.

It-Arkitekturrådet støtter op om projektplanen for projektet, der har fået arbejdsbetegnelsen ”MOX” og godkender afprøvning af specifikationen i pilotprojekter for at sikre proof of concept.

It-Arkitekturrådet efterlyser dog klarhed om samspillet mellem ”MOX” og beskedfordeleren.

It-Arkitekturrådet påpeger, at governancesporet ikke må vente til sidst i projektet.

Det aftales, at projektet efter udførelse af pilotprojekter, præsenterer en plan for implementering.

8. Fællesoffentlige initiativer, herunder opsamling på økonomiaftalen ift. arkitekturrådet og status på 9.4 i Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi

Ghita Thiesen oplyste, at der ikke er truffet konkrete beslutninger på det fællesoffentlige område siden sidste møde. Staten overvejer et OIO arkitekturråd, der ville være velegnet til at tage tværgående, fællesoffentlige arkitekturudfordringer op, som vi bl.a. kan se behovet for på beskæftigelses- og sundhedsområderne. Formanden og KL har sammen kommenteret på forslaget, som staten nu arbejder videre med.

Pia Færch, KL informerede om, at grunddataprojektet i forbindelse med økonomiaftalen i juni 2012 blev udskudt til september. Der foreligger nu et udkast til en aftale, der er klar til politisk behandling i bl.a. KL's bestyrelse

og regeringens Ø-udvalg. Der er i udkastet fra KL's side lagt vægt på, at der ikke skal høstes effektiviseringsgevinster som en del af grunddataprojektet.

Heidi Christiansen, KL fortalte, at der under initiativ 9.4 nu foreligger en del materiale om fælles arkitekturoverblik i beta-version, der ser lovende ud. Der afholdes workshop i KL den 14. september 2012, hvor Digitaliseringsstyrelsen har inviteret de kommunale it-arkitekter til dialog om initiativet.

9. Case fra realisering af rammearkitekturen: Beskedfordeler

Rasmus Halkjær Iversen, KOMBIT præsenterede kort beskedfordelerens formål og udformning samt status på projektet.

It-Arkitekturrådet forholder sig positivt til casen, og ser beskedfordeleren som en rigtig god eksponent for de gevinster, rammearkitekturen kan medføre.

It-Arkitekturrådet diskuterede sammenhængen mellem beskedfordeleren og MOX-specifikationen. Der var enighed om, at de to projekter understøtter hinanden rigtig godt, og at der er overordentlig god sammenhæng mellem dem. It-Arkitekturrådet påpegede dog, at der er stort behov for at vise den sammenhæng. Det blev aftalt, at projektlederne for hhv. MOX og beskedfordeleren koordinerer deres projekter og i fællesskab kommunikerer sammenhængen klart ud.

10. Evt.

a) Orientering fra Allan Bager

Allan Bager, Odense Kommune oplyste, at en leverandør har henvendt sig til ham som formand for It-Arkitekturrådet og tilbudt, at rådet kan overtage virksomhedens referenceimplementering af komponenter, der modsvarer dele af rammearkitekturkomponenterne til brug som open source for kommunerne forudsat, at rådet overtager governance for standarderne.

It-Arkitekturrådet er ikke, og skal ikke være, en operatør eller ejer af systemer og konkrete løsninger, men er som udgangspunkt positive overfor tilbuddet i forhold til kommunerne og mener, at det skal undersøges nærmere, bl.a. for at finde en gangbar operationel model. Der blev rejst betænkeligheder vedr., hvilke ulemper ift. arbejdsbyrde, licens- og betalingsmodeller samt eventuelle udbudsmæssige og konkurrenceforvridende problemstillinger, det kan medføre for kommunerne at tage imod et sådant tilbud.

Ud over de økonomiske, juridiske og ejerskabsmæssige aspekter blev der peget på, at der er brug for at få vurderet løsningens tekniske niveau, herunder kodningen.

Det blev besluttet, at Peter Egelund og Allan Bager nedsætter en arbejdsgruppe, der gennemgår det foreliggende materiale mhp. at vurdere tilbuddet

samt eventuelle konsekvenser, herunder under hvilke vilkår et sådant tilbud er interessant. Peter og Allan forbereder en sag om emnet til næste rådsmøde.

It-Arkitekurrådet pointerede, at det bør inddrages i arbejdsgruppens arbejde, hvorvidt den hollandske referenceimplementering ligeledes kunne være en interessant mulighed, da denne eksisterer som open source.

b) Ønsker til næste møde

- Arkitekturrapporten
  - KOB – nogle udfordrer rammearkitekturen
  - SAPA
  - Gerne hele pipeline
- Status for Grunddata
- Kommunikation om rammearkitekturens anvendelse og potentialer
- Status for Initiativ 9.4 i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi
- Håndtering af henvendelse om APOS2 komponenter fra Axapoint
- Digitalisering af børne/skoleområdet.